

ÅRSRAPPORT FOR MILJØSERTIFISERING 2022

Norsk PEFC Skogstandard

Innhold

Innledning.....	2
Miljøpolitikk.....	2
Miljømål.....	3
Eksterne henvendelser.....	4
Internkontrollsystem og avvik.....	1
Eksterne revisjoner.....	4
Samsvarsforpliktelser – evaluering av overholdelse oppsummert.....	4
Opplæring.....	4
Utviklingsarbeid.....	4

Hovedkontor

Jegerstien 18, 2406 Elverum Tlf +47 904 78 000
post@nortommer.no

Bankgiro: 8101 35 12434
Foretaksnr. 980 018 709MVA

Innledning

Nortømmer AS har ved årsskiftet ca. 50 medarbeidere totalt, fordelt på hovedkontoret i Elverum og ni avdelingskontorer. Selskapet operer i alle fylker i Norge med unntak av Nordland, Troms og Finnmark. Skogeierorganisasjonen NORSKOG eier Nortømmer.

I 2022 omsatte selskapet drøye 1,85 millioner kubikkmeter tømmer gjennom PEFC gruppesertifikatet for skogforvaltning. Kvantumet ble levert av 1910 ulike skogeiere fordelt på 2362 innkjøpsordre. Det ble også omsatt virke fra skogeiere som er med i annet PEFC gruppesertifikat og i selskapets FSC™-gruppesertifikat for skogforvaltning. Disse sistnevnte er dobbeltsertifisert gjennom PEFC og FSC.

Denne rapporten tilfredsstiller PEFC N 03 Krav ved gruppesertifisering, krav til gruppesertifikatholder kapittel 5.2.10, om å «..foreta en gjennomgang og lage en årlig rapport om oppfyllelse av sertifiseringskravene, herunder resultatene fra interne og eksterne revisjoner, og om effekten av forebyggende og/eller korrigerende tiltak».

Miljøpolitikk

Nortømmer sin miljøpolitikk ble revidert og vedtatt av styret i 2020:

NORTØMMER skal gjennom kontinuerlig forbedring arbeide for å være blant de beste aktørene i norsk skogbruk på sikring av klima og miljøverdier knyttet til den utøvende virksomhet.

I tillegg til å følge norske og internasjonale lover og allmenne normer for redelig adferd skal NORTØMMER aktivt følge opp Norsk PEFC skogstandard og fremme et bærekraftig lønnsomt skogbruk, hvor hensyn til natur, klima, friluftsliv, helse og andre sosiale verdier balanseres med økonomisk verdiskaping.

NORTØMMER skal:

- *Arbeide for økt kompetanse i hele organisasjonen om skogbrukets mulige påvirkning på miljø, klima og friluftsliv.*
- *Drive et systematisk arbeid for å hindre forurensing og forbedre de samlede klima og miljøeffekter av det skogbruk som utøves.*
- *Arbeide for alminnelig tillit til vårt miljøstyringssystem gjennom praktisering av stor grad av åpenhet om relevant miljøinformasjon.*
- *Arbeide for rasjonell integrering av skogstandard og HMS med annet kvalitetssikringsarbeid i alle ledd i produksjonskjeden.*

Gjennom et system for sporbarhet i hele omsetningskjeden (Chain of Custody) samt etterlevelse av FSC® CW krav til risikobegrensende tiltak, skal våre kunder og markedet ha trygghet for at produktene vi leverer stammer fra skoger som er forvaltet bærekraftig.

For skogeiere som ønsker miljøytelser ut over krav som følger av lovgivning og Norsk PEFC skogsertifiseringssystem, skal NORTØMMER legge til rette for gruppesertifisering innenfor Forest Stewardship Council FSC® (SA-FM/COC-002823), og omsetning gjennom tilsvarende sporbarhets-sertifisering.

Miljø og kvalitetsmål

Nortømmer skal sikre etablering av ny produktiv skog på alle områder hvor det gjennomføres sluttavvirkning og hvor det fortsatt skal drives skogproduksjon. For at dette skal oppnås er følgende delmål fastsatt:

- Nortømmer har i løpet av 2021 påbegynt prosessen for å skape en langsiktig strategi for skogproduksjon, hvor ulike «pakker» for produksjonsrettede tiltak er en del av programmet. Foryngelse vil være et sentralt tema her. Strategien skal inneholde følgende og skal være ferdig innen utgangen av 2023:
 - o Bevisstgjøring skogfond internt/eksternt -> mersalg av skogkultur, fokus
 - o på tilstrekkelig skogfondsavsetning for å sikre tilfredsstillende foryngelse.
 - o Bevisstgjøring skal skje gjennom kvartalsvis gjennomgang på
 - o Nortømmerskolen og felles oversikt over skogfondsprosent i Power BI.
 - o Økt kunnskap om naturlig foryngelse blant virkeskjøpere og entreprenører.
 - o Spesielt ved naturlig foryngelse av frøtre, antall frøbærende tre,
 - o kronelengder og avstand basert på bonitet.
 - o Økt fokus på markberedning med både lassbærer og gravemaskin
 - o (kompetanseheving for virkeskjøpere og entreprenører, øke
 - o markberedningsaktiviteten). Kurse alle faste
 - o markberedningsentreprenører fra 2023.
 - o Minimum 20 % av alle plantede felt skal internkontrolleres
 - o Minimum 20 % av alle ungskogpleieoppdrag skal internkontrolleres
 - o Jevnlig kompetanseheving på innleide skogsarbeidere, hvor det fra 2023 vil
 - o bli gjennomført én dag teoretisk opplæring og én dag praktisk opplæring i
 - o felt før oppstart av sesongen.

Nortømmer skal sikre at entreprenører og virkeskjøpere bygger en felles kultur hvor målet er å redusere sporskader i terrenget.

- Det skal gjennomføres én samling i hver region hvor beste entreprenør på temaet
- forteller om dette arbeidet og erfaringer til de andre.
- Alle entreprenør og virkeskjøpere skal gjennomføre nettkurs i sporløs kjøring når
- dette kurset er ferdigutviklet av Skogkurs.
- Forebygging av sporskader vil fast tema på interne revisjoner.

Nortømmer vil være pådriver for å få opprettet en felles database for alle aktører med tilgjengelig miljøinformasjon

Videreutvikle det digitale systemet for planlegging og gjennomføring av skogtiltak slik at ansatte i Nortømmer, skogsentreprenører og skogeiere innehar enkle verktøy for å kunne oppfylle sertifiseringskrav og etterse at disse er fulgt.

- I løpet av 2023 skal bestilling, utførelse og rapportering av skogkulturoppdrag
- være integrert i digital applikasjonsløsning.

Nortømmer vil sikre best mulig utnyttelse av virke for skogeier gjennom tettere oppfølging av virkeskjøper og dedikert entreprenør oppfølger.

- Virkeskjøpere skal i forkant av hver drift sørge for at entreprenør har rett
- apteringsfil for de aktuelle sortimentene.

- Virkeskjøper skal kontrahere de sortimentene som gir best rotnetto for leverandør.
- Hovedmålet er å produsere rett produkt med rett kvalitet til rett tid.
- Etablere system for å overvåke målbare parametere for virkeskvalitet.
- Alle tilknyttede entreprenører skal ha gjennomført påkrevde kurs i løpet av 2022. Gjeldene kurs er følgende: PEFC, arbeidsvarslingskurs, skogbrannkurs og sporløs kjøring.
- Sikre tilfredsstillende oppfølging av og kompetansenivå hos samarbeidende entreprenører gjennom dedikert entreprenør oppfølger.
- Alle nye entreprenører som Nortømmer tilknytter seg skal gjennomføre en opplæringsdag med entreprenøransvarlig og miljøsjef.

Et levende avvikssystem

- Nortømmer skal i løpet av 2023 ha et levende avvikssystem som involverer virkeskjøpere og regionledere i avvikslukkingen. Målet er at vi ved slutten av året har flest registrerte avvik som kommer fra virkeskjøpere og entreprenører som rapporterer inn selv.

Øke kunnskapsnivået på lukkede hogstformer for virkeskjøpere og entreprenører.

- Avholde én fagdag med lukket hogst som tema i hver region i løpet av 2022.
- Lukket hogst som tema på Nortømmerskolen.

Eksterne henvendelser

Nortømmer legger vekt på å ha et åpent forhold til omgivelsene og besvare henvendelser på en ryddig måte. I 2022 ble det registrert 30 eksterne henvendelser, hvorav 18 av disse er å regne som klager. Tabellen viser detaljer.

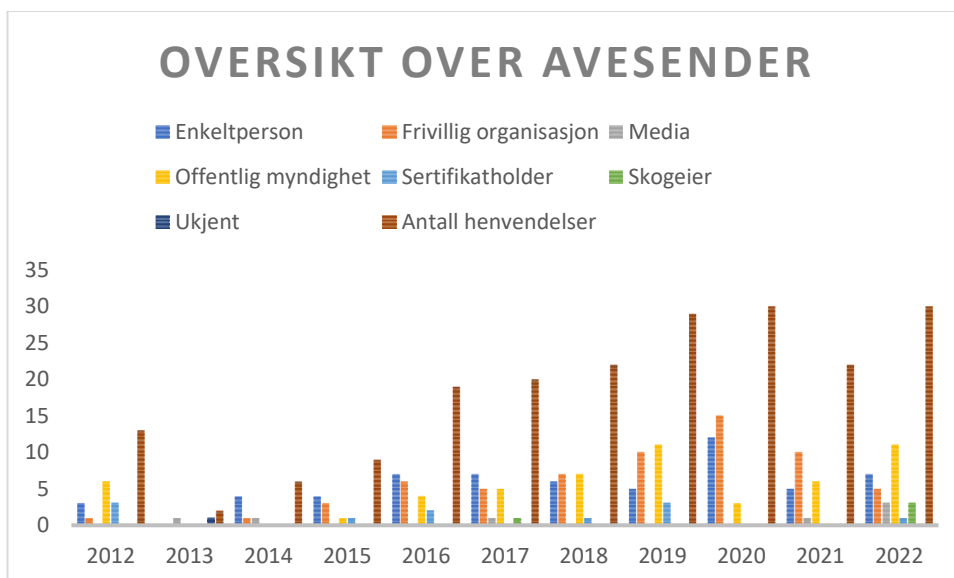
Dato	Avsender						Spørsmål/sak	Oppfølging
	Offentlig	Rettighetsh.	Media	Interesseorg	Enkeltpers	Sertifikathol.		
12.01.2022				X			Klage på kjøring i sti.	Kontakt med vedkommende.
20.01.2022	X						Henvendelse fra Fylkeskommunen i Oslo og Viken om at det er kjørt i to gravhauger under skogsdrift.	Avviksbehandles og følges opp i dialog med Fylkeskommunen.
01.03.2022					X		Henvendelse fra hyttnebo som ønsker at skogeier skal spare trær rundt hytta ved hogst.	Dialog med vedkommende.
08.03.2022						X	Henvendelse fra Allskog med beskjed om hogst i nøkkelbiotop.	Avviksbehandles.
11.03.2022				X			Spørsmål fra NVF i Buskerud om hogst i Hallingdal.	Befaring og dialog.
14.03.2022					X		Klage på ødelagt tursti.	Befaring med vedkommende og reparasjon av tursti.
18.03.2022		X					Klage på drift fra skogeier, klagen omfatter manglende opprydding, kjørespor og forurenset brønn.	Befaring, avviksbehandling og retting av feil.
28.03.2022	X						Henvendelse fra SF om gjenglemte plantekasser i felt oppdaget under foryngelseskontroll.	Avviksbehandlet.
28.03.2022					X		Henvendelse om at det i løpet av vinteren har blitt hogd et hønehaukreir. Dette var ikke registrert eller informert tømmerkjøpere om.	Avviksbehandlet.
12.04.2022					X		Henvendelse fra privatperson med spørsmål om hogst i et turområde i Stange.	Befaring og dialog med vedkommende.
20.04.2022	X						Henvendelse fra Stjørdal kommune med beskjed om at det er hogd i hensynsonen til et hønehaukreir i kommunen.	Avviksbehandlet.
25.04.2022					X		Spørsmål om ansvar for hogst.	Svart opp. Ikke NT-hogst.
27.04.2022				X			Henvendelse fra NVF med forespørsel om hvem som er ansvarlig for hogst i Notodden.	Svart opp. Ikke NT-drift.
02.05.2022			X				Henvendelse fra Ringsaker Blad med spørsmål om hogst i en naturtype B.	Svart opp og avviksbehandlet.
20.05.2022			X				Innsynskrav fra NRK på klagesaker og revisjonsrapporter.	Svart opp.
02.06.2022					X		Henvendelse fra privatperson om manglende oppussing av kjørespor i Lunner etter skogsdrift.	Befaring og avviksbehandling.
12.06.2022					X		Henvendelse fra privatperson med spørsmål om NT planlegger hogst i Ringerike. Ønsker å informere om mulig tiurleik i området.	Svart opp. Ikke NT-drift.
31.08.2022		X					Naboskogeier tok kontakt med NT da entreprenør i forbindelse med hogst har kjørt over hans eiendom på steder som ikke er avtalt i forkant.	Avviksbehandlet.
20.06.2022			X				Innsynskrav fra NRK på samtlige avvik fra PEFC Skogstandard fra 2015 og frem til i dag.	Svart opp.
20.09.2022	X						Malvik kommune og SF i Trøndelag pga. avrenning til elv oppdaget under befaring i området.	Avviksbehandlet.
20.10.2022	X						Henvendelse fra Orkland kommune, hvor det er oppdaget hogst i en MiS-figur fra drift i 2019/2020.	Avviksbehandlet.
27.10.2022	X						Klage på flomvann fra Vindafjord kommune.	Dialog med kommunen.

28.10.2022	X					Henvendelse fra Gran kommune som har mottatt bekymringsmelding fra SF knyttet til avrenning til elva i forbindelse med hogst i området.	Avviksbehandlet.
03.11.2022		X				Nabo mener at vi hogger og graver på hans eiendom under skogsdrift. Dette ble avkreftet.	Dialog med vedkommende.
01.11.2022	X					Henvendelse fra Orkland kommune med melding om hogstavfall i bekk etter drift i 2020.	Avviksbehandlet.
01.11.2022	X					Henvendelse fra Malvik kommune med beskjed om en enkeltperson som ikke er fornøyd med at det hogges i området.	Svart opp.
08.11.2022	X					Henvendelse fra Selbu kommune med beskjed om at utført markberedning i et område ikke er utført på en god måte.	Avviksbehandles.
05.12.2022				X		Henvendelse fra NVF med spørsmål om hvem er kjøper/har driftsansvar for skogsdrift i Midt-Telemark.	Svart opp. Ikke NT-drift.
05.12.2022				X		Henvendelse fra NVF med spørsmål om hvem som er kjøper/har driftsansvar for skogsdrift i Kongsberg.	Svart opp. Ikke NT-drift.
20.12.2022	X					Hogst i hensynssone til hønehaukreir i Midtre Gauldal.	Avviksbehandlet.

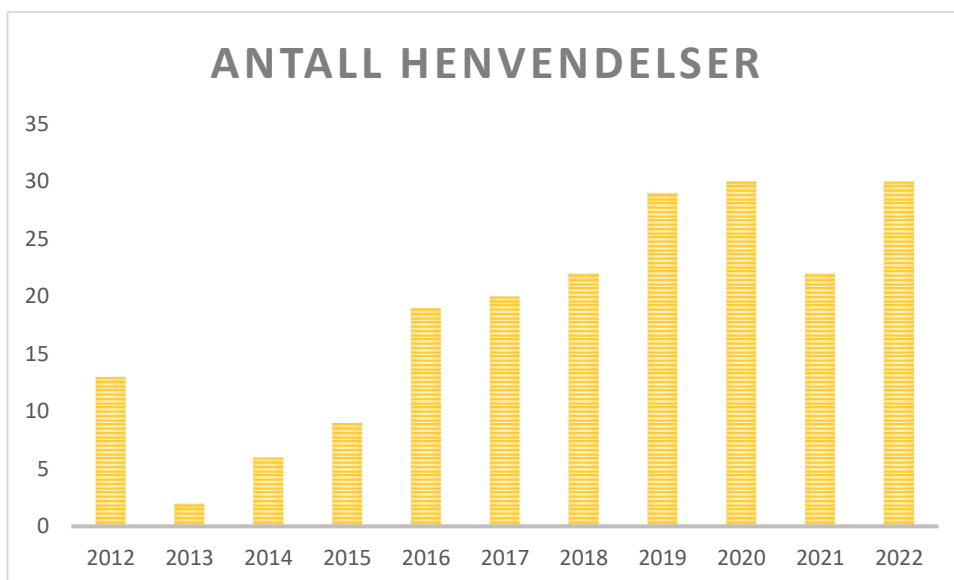
Hovedkontor

Jegerstien 18, 2406 Elverum Tlf +47 904 78 000
post@nortommer.no

Bankgiro: 8101 35 12434
Foretaksnr. 980 018 709MVA

En ser ut ifra tabellen at flest eksterne henvendelser kommer fra offentlig myndighet eller frivillig organisasjon. I enkelte saker er enkeltpersonene medlem i frivillig organisasjon, men signerer henvendelsen som enkeltperson.

Antallet eksterne henvendelser har økt noe de siste årene. Dette kan være reelt, eller at man har fått bedre rutiner for å fange opp henvendelser fra eksterne.

Internkontrollsystem og avvik

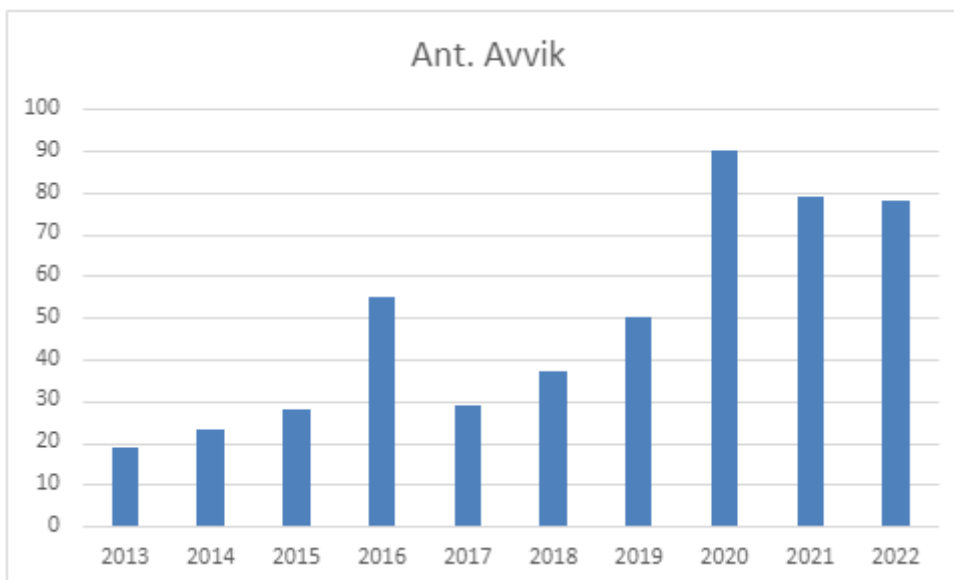
Nortømmer vedlikeholder et internkontrollsystem, som består av egenkontroll (den som gjennomfører), internkontroller (den som planlegger/driftsansvarlig) og internrevisjoner (selskapet). For kalenderåret 2022 ble det gjennomført internrevisjoner hos 36 ulike skogeiere. Intern revisjon ble gjennomført hos 19 virkeskjøpere, fordelt på alle regioner. Revisjonene ble delt mellom miljøansvarlig i Nortømmer og NORSKOG.

Det ble avdekket 22 avvik på drifter under interne revisjoner i løpet av året. De fleste av avvikene gikk på entreprenørs utførelse og dokumentasjon, noe gikk også på virkeskjøpers planlegging og dokumentasjon av dette. Møtet med virkeskjøpere og entreprenører var stort sett positivt, og en forbedring i holdninger og fokus på å overholde sertifiseringskravene var tydelig.

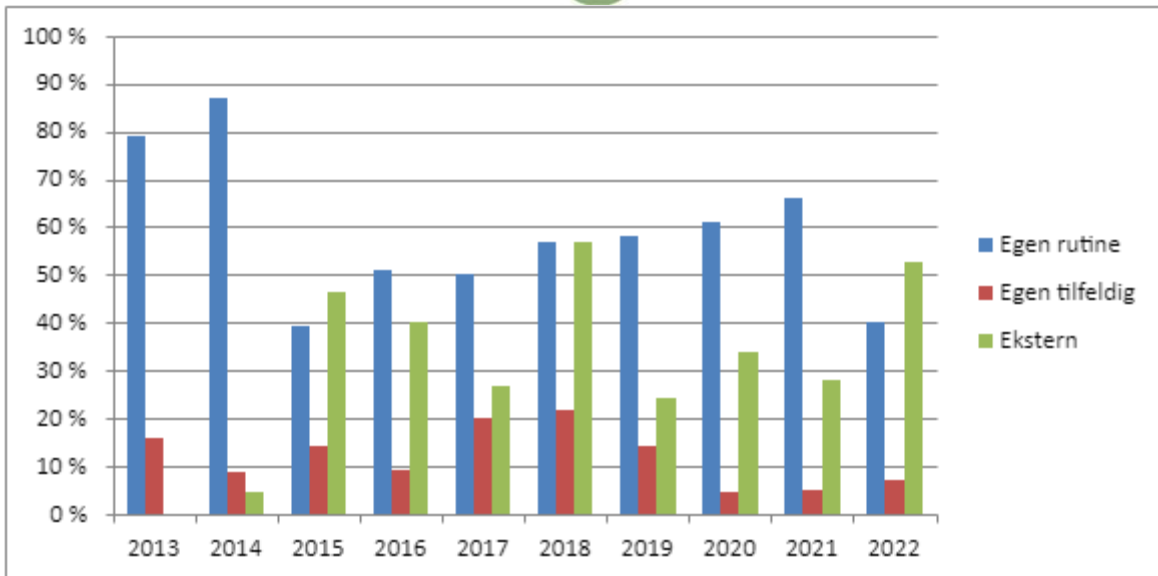
I løpet av 2022 gjennomførte virkeskjøpere i Nortømmer internkontroll av totalt 264 drifter. Dette er innenfor kravet om internkontroll på 10% av driftene. Av de internkontrollerte driftene ble det avdekket 33 avvik.

Ekstern revisjon av systemet for miljøsertifisering ble gjennomført av DNV GL. En sammenfattet rapport fra revisjonen av systemet for skogforvaltning er tilgjengelig på www.nortommer.no

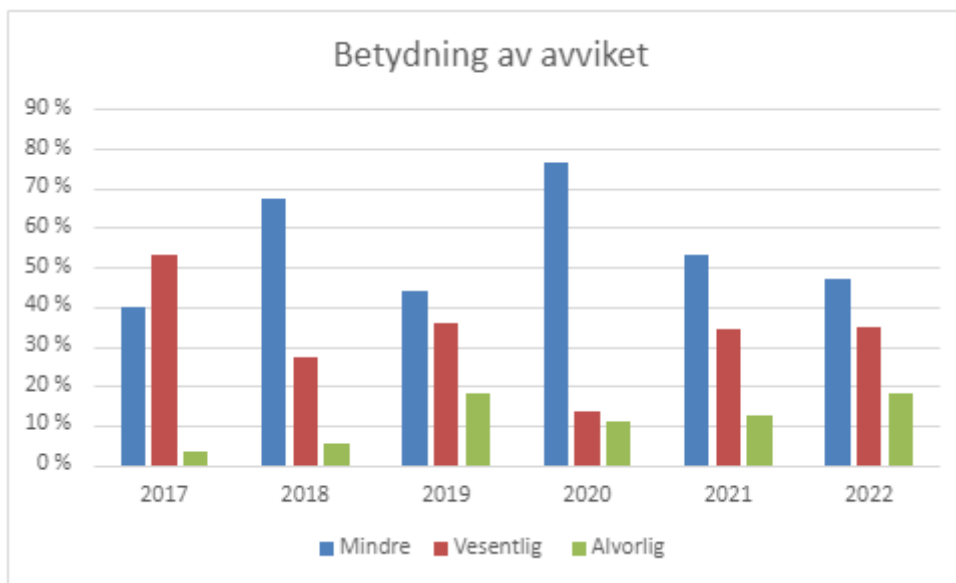
I 2022 ble det ført totalt 78 antall avvik.

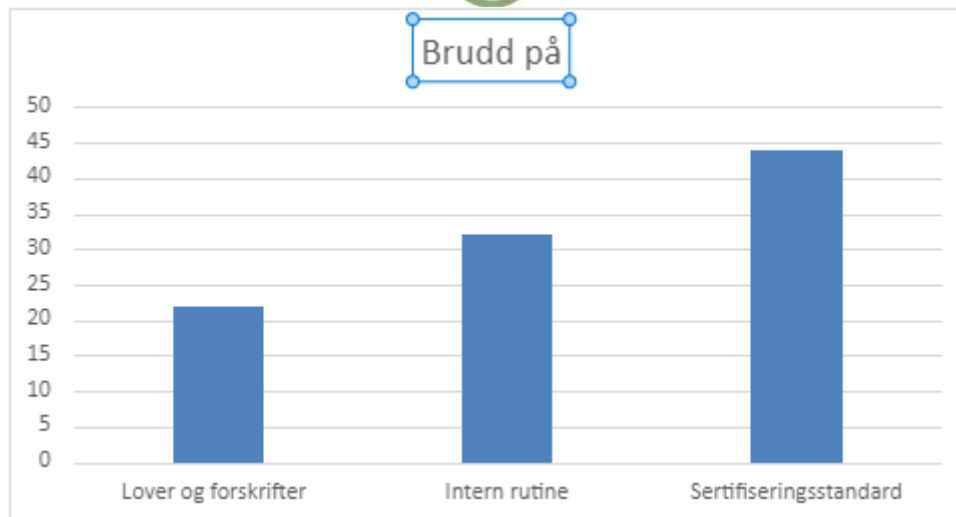
Grafen viser antall registrerte avvik fra 2013 frem til 2022.

Graf viser fordelingen på hvordan avvikene ble avdekket. Det er ønskelig å få ned andelen avvik som avdekkes eksternt, som har gått kraftig opp det siste året. Avvik oppdaget under ekstern revisjon er inkludert som oppdaget eksternt.

Grafen viser fordelingen på alvorlighetsgrad. Det er ønskelig å få ned andelen alvorlige og vesentlige avvik.

53% av avvikene som ble registrert i 2022 var identifisert eksternt, under dette ligger også eksternt revisjon. Dette antallet er høyere enn de siste årene, og Nortømmer vil jobbe aktivt fremover for å få ned andelen eksternt identifiserte avvik, både gjennom bevisstgjøring av virkeskjøpere og entreprenører og et mer levende avvikssystem gjennom bruk av TQM. Antall avvik har vært relativt jevnt de siste årene, og målet er å øke antall avvik som registreres, men med flest mulig avvik oppdaget intern ved egen rutine og mindre alvorlige avvik. En integrasjon mellom TQM og app-løsninger virkeskjøper og entreprenør bruker vil også kunne øke antallet avvik registrert.

Alle avvik blir klassifisert i forhold til hvilket regelsett de beskriver brudd eller mulig konflikt med. Dette er klassifisert som følger:

Sertifiseringsstandard: Dette er den omforente standarden for bærekraftig skogbruk, tidligere omtalt som levende skog standarden av 2006 med senere presiseringer. Dette kan også være brudd på sporbarhet, eller FSC CW.

Lover og forskrifter: Dette er direkte lovbestemte krav

Intern rutine: Dette er rutiner vi har satt opp for å dokumentere og følge opp de ulike krav, og redusere risikoen for feil.

Selskapet kan ha avvik fra flere regelsett samtidig. F.eks. kan manglende eller mangelfull dokumenterte livsløpstrær være brudd på Norsk PEFC Skogstandard, lovverk, ISO 14001 og skyldes brudd på interne rutiner. Noe av endringene i fordelingen over år kan skyldes ulik vurdering av klassifiseringen.

Eksterne revisjoner

Nortømmer hadde i 2022 én ordinær revisjon og én oppfølgingsrevisjon med DNV. Den ordinære revisjonen ble gjennomført på Vestlandet, i området Voss til Stavanger hvor tre virkeskjøpere ble besøkt. Under denne revisjonen ble det avdekket tre mindre alvorlige avvik, en observasjon og to forbedringsforslag.

Oppfølgingsrevisjonen ble gjennomført i oktober hvor virkeskjøpere i Trøndelag ble trukket ut og besøkt. Klage- og avvikssak i Snertingdal ble også fulgt opp av revisor. Det ble under oppfølgingsrevisjonen registrert ett alvorlig avvik, ni mindre alvorlige avvik, 12 observasjoner og ett forbedringsforslag.

Rapportene er tilgjengelige på Nortømmer sin nettside.

Samsvarsforpliktelser – evaluering av overholdelse oppsummert

NORTØMMER sine samsvarsforpliktelser gjelder i første rekke lovkrav og krav i miljøstyrings- og bransjestandard, som Norsk PEFC Skogstandard.

Vi ser at samsvar mellom sertifiseringskrav og vår gjennomføring må forberedes ytterligere. I 2022 vedtok Nortømmer å endre regionstrukturen, og ansette regionledere som er fulltids ledere. Dette for å kunne følge opp driften og personal tettere enn tidligere, samt minske risikoen for alvorlige avvik fremover.

Av forbedringsområder kan man nevne mer detaljert hogstplanlegging både fra virkeskjøper og entreprenør sin side. Nortømmer har hatt flere avrenningssaker og hogster utenfor driftsområdet er som forårsaket av for årlig planlegging. Vi ser også at det har blitt en bedring i gjensetting og kartlegging av livsløpstrær, men at dette fortsatt har et forbedringspotensiale.

Opplæring

Nortømmerskolen via Teams ble videreført i 2022. Dette er langterskel intern kompetanseheving, med faste tider annenhver uke med ulike relevante teamer. Både interne og eksterne foredragsholdere inviteres. Nortømmerskolen vil også videreføres også fremover.

Utviklingsarbeid

TQM ble tatt i bruk i 2022, med modul for hendelsesbehandling og dokumentstyring. Opplæring i bruk av TQM-app for registrering av avvik ble gjennomført for alle ansatte. Det ble gjort tilpasninger i TQM i løpet av året, blant annet under måleparameter for å kunne ta ut tilstrekkelig god statistikk. Kompetansem modul vil bli tatt i bruk høsten 2023.

Utviklingen av FeltApp fortsatte i 2022 og skogkulturplanlegging ble integrert i appen på slutten av året, i tillegg til en rekke tilpasningen i skogsdriftplanleggingen. Denne løsningen er en meget viktig del av Nortømmers miljøsertifiseringsarbeid.

Nortømmer gikk også over på M365 i 2022, noe som sikrer informasjonslagring og sikkerhet på en bedre måte enn tidligere.

Hovedkontor

Jegerstien 18, 2406 Elverum Tlf +47 904 78 000
post@nortommer.no

Bankgiro: 8101 35 12434
Foretaksnr. 980 018 709MVA